

Minister Spraw Zagranicznych

KSN 2009/12881

Warszawa, dnia *25* sierpnia 2009 r.

**Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z oświadczeniem Pana Senatora Ryszarda Bendera w sprawie wystąpienia przez Prezesa Rady Ministrów do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności Traktatu Lizbońskiego z Konstytucją RP (pismo nr BPS/DSK-043-1846/09 z dnia 24 lipca 2009 r.), z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, uprzejmie informuję:

Traktat z Lizbony został uroczystie podpisany przez przywódców europejskich, w tym Pana Donalda Tuska, Prezesa Rady Ministrów, oraz przez Pana Radosława Sikorskiego, Ministra Spraw Zagranicznych w Klasztorze Hieronimitów w Portugalii, w dniu 13 grudnia 2007 r. Krótco po podpisaniu Traktatu w państwach członkowskich Unii Europejskiej wszczęto wewnętrzne procedury ratyfikacyjne. W Polsce ratyfikację Traktatu z Lizbony przeprowadzono w procedurze tzw. dużej ratyfikacji, co oznacza, że nastąpiła ona za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie (zgodnie z art. 89 oraz art. 90 Konstytucji RP). Odpowiedni projekt ustawy o ratyfikacji Traktatu z Lizbony zmieniającego Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, sporządzonego w Lizbonie dnia 13 grudnia 2007 r. wpłynął do Sejmu RP w dniu 26 lutego 2008 r. Sejm RP na uroczystym posiedzeniu, z udziałem Pana Prezydenta Lecha Kaczyńskiego, przyjął ustawę w dniu 1 kwietnia 2007 r., natomiast Senat RP przyjął ustawę w dniu 2 kwietnia 2007 r. Prezydent podpisał ją 10 kwietnia br. Jednocześnie nie składając podpisu pod Traktatem wskazał, że Polska nie będzie przeszkodą w procesie ratyfikacyjnym Traktatu z Lizbony i że zakończy on ostatni etap procedury ratyfikacyjnej dopiero po referendum w Irlandii.

Rząd RP przywiązuje bardzo dużą wagę do roli Traktatu z Lizbony w usprawnieniu prac instytucji i zwiększeniu znaczenia Unii Europejskiej na arenie międzynarodowej. Jednakże mając na uwadze stan procesu ratyfikacji Traktatu w Polsce, Rząd RP wyczerpał wszystkie możliwości ingerencji w jego przebieg. Ponadto, Rząd RP stoi na stanowisku, że

skierowanie skargi do Trybunału Konstytucyjnego po przeszło roku po przyjęciu Traktatu przez obie izby parlamentu, nie może zostać potraktowane inaczej jak niepotrzebna próba przedłużenia procesu ratyfikacji.

Orzeczenie niemieckiego Federalnego Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie nie jest wystarczającą przesłanką dla skierowania skargi, o której mowa w oświadczeniu Pana Senatora R. Bendera. W przedmiotowym orzeczeniu z 30 czerwca 2009 r. Federalny Trybunał Konstytucyjny (FTK) stwierdził zgodność Traktatu z Lizbony z niemiecką ustawą zasadniczą. Trybunał uznał, że Niemcy mogą bez zmiany niemieckiej konstytucji uczestniczyć w procesie integracji europejskiej tak długo, jak długo UE nie przybierze kształtu państwa federalnego (w takim wypadku Niemcy potrzebowałyby nowej podstawy konstytucyjnej, bądź Trybunał musiałby orzec o niezgodności „ewolucji federalnej” z ustawą zasadniczą). Istotą orzeczenia FTK jest stwierdzenie, że Traktat z Lizbony nie jest krokiem w stronę państwa federalnego. W świetle Traktatu z Lizbony zasadniczymi podmiotami procesu integracji pozostają państwa narodowe i jako takie zachowują swoje zasadnicze prawa suwerenne. Trybunał uznał, że zachowują one pełną kontrolę nad procesem rozwoju kompetencji UE.

Ponadto, należy zauważyć, że głównym celem Traktatu z Lizbony jest nadanie Unii Europejskiej osobowości prawnej i stworzenie bardziej przejrzystego i czytelnego stanu prawnego w porównaniu z obecnym systemem trójfilarowym. Unia Europejska stanie się organizacją międzynarodową. Rozwiązanie to ma służyć przede wszystkim lepszemu wykonywaniu zasady kompetencji powierzonych i precyzyjnemu określeniu kompetencji Unii i jej instytucji. Osobowość prawna Unii będzie miała charakter wtórny, tj. pochodny w stosunku do osobowości pierwotnej, jaką posiadają suwerenne państwa. To w odpowiedzi na m.in. polskie postulaty do nowego Traktatu zostanie dołączona deklaracja interpretacyjna (Deklaracja w sprawie osobowości prawnej Unii Europejskiej) w brzmieniu: *Konferencja potwierdza, że fakt posiadania przez Unię Europejską osobowości prawnej w żaden sposób nie upoważnia Unii do stanowienia prawa lub działania wykraczającego poza kompetencje przyznane jej przez Państwa Członkowskie w Traktatach*. Zgodnie z postanowieniami Traktatu z Lizbony, to państwa będą wciąż decydować o zakresie kompetencji przekazanych Unii.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Podsekretarz Stanu
Andrzej Kremer